

LIFE SPRINGDAY, Nõrglubjaallikate (elupaigatüüp *7220) kaitse ning taastamine Eesti Natura 2000 võrgustiku aladel, LIFE12 NAT/EE/000860

Juhtkomitee koosoleku protokoll nr 9

Koosolek toimus 14.12.2017 Tallinnas. Osalesid: H. Fridolin, A. Kallas, V. Kaufmann, A. Talijärv, A. Onemar, T. Valdmaa, M. Tambets ja M. Thalfeldt

Päevakorras:

1. Projekti hetkeseisu tutvustus. Ülevaade projekti hetkeseisust edastati juhtkomitee liikmetele kirjalikult 12.12.2017. Kirjalikult laekus M. Aunalt täpsustav küsimus Viidumäe kraavide sulgemise kohta, milliste meetoditega on maaparandussüsteemide eesvoolusid mõjutatud. Vastus, „Viidumäe kraavidest arvati kõigepealt maaparandussüsteemide registrist välja riigile mittevajalikud kaitseala sisse jäävad kraavid, milledest siis osad aeti tervikuna kinni ja osad sulgeti üksikute tõketega, peamiselt lõigus enne allesjääva eesvooluga ühinemist. Kus looduskaitseala kaitsekord ei luba sekkuda (Kanna reservaat) või pole otstarbekas (looduslikud ojad), seal piirduski tegevus registrist ja edaspidisest majandamisest väljaarvamisega“, sai antud kirjalikult.
2. Arutelu:

2.1. Projekt lõpeb 31.05.2018. Konkreetsetest tegevustest on lõpetada Vormsil roo väljavedu, mis toimub talvel. Viidumäel ja Kiigumõisas on tööd tehtud. Tulemused vastavad ootustele või ületavad neid.

2.2. Algab projekti lõpparuannete koostamine. Koostatakse lgamehe raport, LIFE järgne tegevuskava, projekti mõjude hindamise aruanne ja lõppraport.

2.3. Taastatud Vormsi Allika matkaraja pidulik avamine on kavandatud 2018. aasta maikuuks.

Juhtkomitee võttis esitatud informatsiooni teadmiseks ning loeb projekti edenemise plaanipäraseks.

Järgmine koosolek toimub 2018. aasta kevadel Vormsil. Kokkusaamise aeg ja koht täpsustatakse kuu enne koosoleku toimumist.

Protokolli koostas:

Mart Thalfeldt

14. detsember 2017. a.

LIFE SPRINGDAY, Nõrglubjaallikate (elupaigatüüp *7220) kaitse ning taastamine Eesti Natura 2000 võrgustiku aladel (LIFE12 NAT/EE/000860)

Ülevaade projektist ajavahemikul mai - detsember 2017

Projekt on edenenud plaanipäraselt. Enamus projekti eesmärke on saavutatud, konkreetsed tegevused Kõrvemaa ja Viidumäe projektialadel on lõpetatud. Vormsil on jäänud veel kogutud roo äravedu kokkuveoplatsilt, mis teostatakse soodsate ilmaolude saabumisel. Toimub teostatud tööde järelevalve ja vajadusel korrigeerimine. Jätkuvad seire- ja teavitustegevused ning algab lõppraporti koostamine.

Tegevused

1. C-tegevused. Konkreetsed tegevused.

Eesmärk: säilitada ja taastada allikasoo ja nõrglubjaallikate elupaikade toitumisrežiimi.

C1 – Kõrvemaa.

Kõrvemaa maastikukaitsealal on projekti eesmärgid saavutatud. Ligikaudu 5 ha sooelupaikasad on puhastatud pealekasvanud metsast ja võsast. Kraavidesse on rajatud veetaseme tõstmiseks maakividest kärestikulisi veetõkkeid 3 tk.

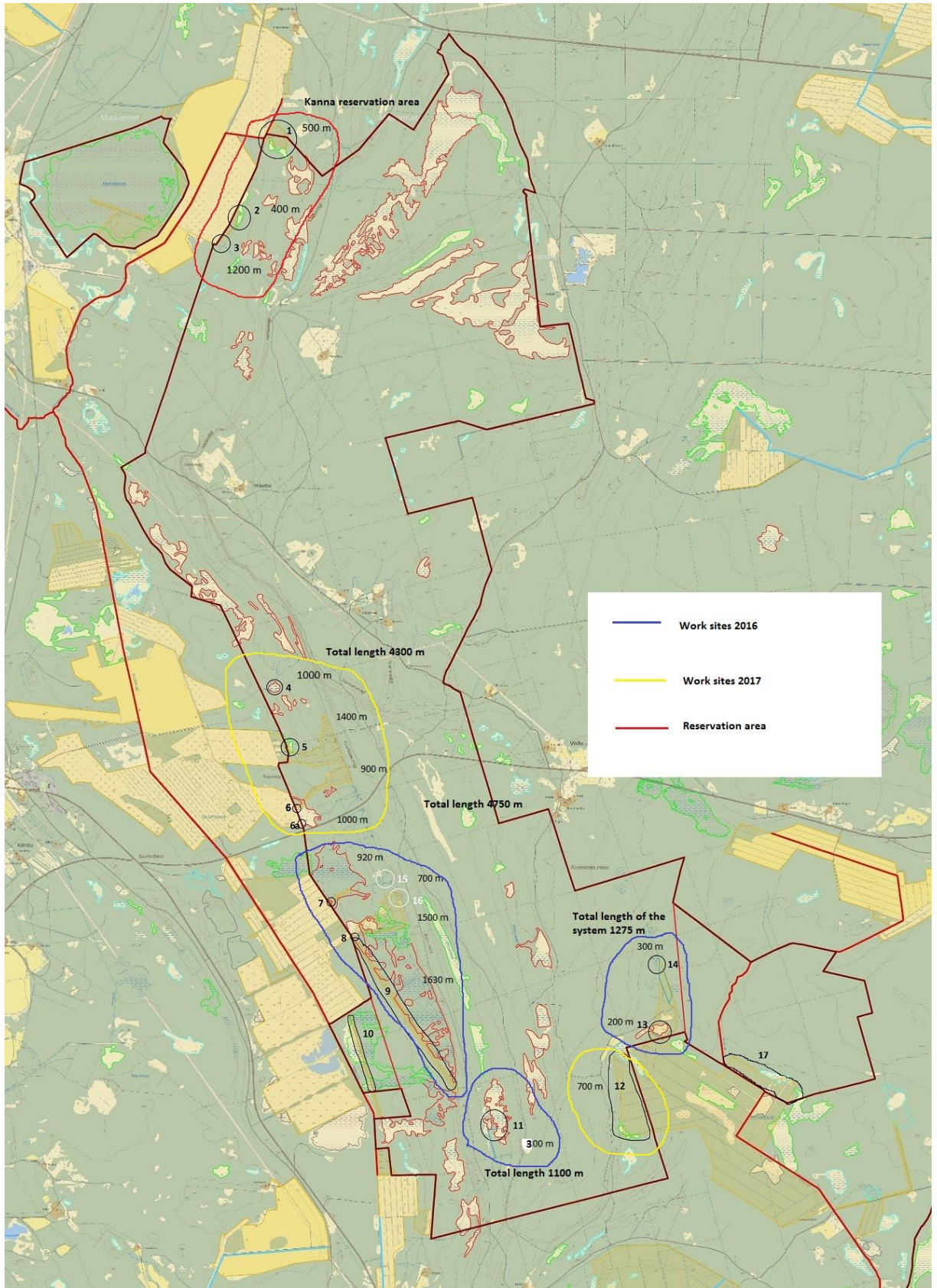
C2 - Viidumäe. Allikate ja allikasoo loodusliku hüdroloogilise režiimi taastamine (kraavide sulgemine ja likvideerimine). Allikasoo õpperaja rekonstrueerimine.

Suuremahulised tööd viidi lõpule 2016. aastal. 2017. aastal reguleeriti lisaks väiksemaid kraave ja voolusänge 8 objektil. Kokku on mõjutatud maaparandussüsteeme kogupikkusega üle 12 km.

Oktoobrikuus toimus teostatud tööde kvaliteedi kontroll. Rajatud voolutõkked täidavad oma eesmärgi, teostatud tööde kvaliteet on hea. Alltöövõtja poolt likvideeritud kraavides pinnase ärauhumist ja uute mittesoovitavate voolusängide teket olulisel määral ei ilmne. Veetase kraavituse mõju all olnud soosaladel on tõusnud, on stabiilsem ja vooluhulgad kaitsealalt väljuvates soode piirdekraavides on vähenenud. Kraavide sulgemise tööde tulemuste jälgimine jätkub.

Allikasoo õpperada on populaarne ja seda külastatakse aktiivselt (oletuslikult 3000 inimest suvisel hooajal). Ehituslikke probleeme ilmnenud ei ole, rada on üle antud RMK haldusesse.

Likvideeritud kraav ja raadatud endine soolupaik Suurissoos, september 2017

Soolalt (vasakul) väljavoolavad ojad on suletud. Paremalt tõkestatud endine kraav

Väiksem puidust voolutõke

Likvideeritud kraav, paremal üksikud puud endisel kraavimuldel

C3 - Vormsi. Prästvike järve hooldus. Allika matkaraja rekonstrueerimine.

Prästvike järve hooldustööd jätkusid 2017. aastal. Peamiselt puhastati järve põhjaosa ja korrati roo eemaldamist varasematel aastatel hooldatud aladelt. Lõigatud taimestik koguti laoplatsile järve põhjakaldal, kust äravedu toimub soodsate ilmade (külmade) saabudes.

Kokku kogutud roog Prästvike järve põhjakaldal, oktoober 2017

Taasavatud Prästvike järve põhjaosa, oktoober 2017

Allika matkaraja rekonstrueerimise ja laiendamise ehitustööd on lõpetatud. Rada on ligikaudu 1,9 kilomeetrit pikk, vaadetorni, kahe platvormi ja nelja infotahvliga. Kasutusloa taotlus on esitatud, eeldatavasti väljastatakse kasutusluba veel 2017. aastal. Raja pidulik avamine on kavandatud 2018. aasta maikuuks, mis on ühtlasi looduskaitsekuu ja tähistatakse ka EL Loodusdirektiivi ja LIFE programmi aastapäevi.

Allika matkaraja algus

Allika matkarada, Lubjakünka e. Raviiallika infotahvel

Allika matkarada, Suurallika infotahvel

Allika matkarada, vaatetorn Prästvike järve põhjakaldal

D-tegevused. Tegevuste seire.

Tegevus D1 (konkreetsete tegevuste tulemuste seire) toimub plaanipäraselt. Hüdroloogiliste andmete kogumine toimub nii automaatsete salvestite abil kui ka käsitsi. 2017. aastal toimusid kalastiku uuringud Vormsil ja Kõrvemaal ning selgrootute uuring Viidumäe allikates. Sammaltaimede inventuur toimus kõigil projekti aladel, soontaimed on põhjalikuma vaatluse all Viidumäel. Viidumäe taimestiku inventuuride käigus on projekti tegevustega mõjutatud aladel paika pandud uued seireruudud, kus on fikseeritud taastamistöde järgne olukord.

Sotsiaalmajanduslike mõjude hindamine (tegevus D2) viiakse läbi Tallinna Tehnikaülikooli ekspertide juhtimisel. Aruanne koostatakse 2017. aasta lõpuks.

E-tegevused. Avalikkuse teavitamine.

Projekti koduleht on loodud ja seda uuendatakse pidevalt.

Projekti ja Alam-Pedja looduskaitseala on tutvustatud erinevatele sihtrühmadele:

- Loodusdirektiivi ja LIFE programmi 25 aastapäeva tähistamise seminaril Tallinna Loomaaias 13.06.2017 <http://life.envir.ee/25-aastat-loodusdirektiivi-ja-life-programmi>
- Saarte Hääl, 14.06.2017 <http://www.saartehaal.ee/2017/06/14/viidumae-looduskaitseala-peab-vaarikat-juubelit/>
- Rahvusvaheline konverents “Conservation and Management of Wetland Habitats” Riia, 11-12.07.2017.
- Keskkonnahariduse infopäevad maakonnakeskustes, september-oktoober 2017.
- Suurematest üritustest on kavas osaleda 2018. aasta veebruaris Tartus toimuva Märjalade päeva korraldamises ja teha seminaril projekte tutvustav ettekanne. Looduskaitsekuu raames korraldatakse projekti aladel seminarid kohalikele elanikele ja huvigruppidele.

F-tegevused. Projekti juhtimine.

Projekti igapäevase tegevuse korraldamiseks vajalik meeskond on komplekteeritud. Üldises tööplaanis muudatusi teha vaja ei ole.

26.-28. septembril külastasid projekti Euroopa Komisjoni LIFE üksuse esindajad ja kohapealne seiraja. Tutvuti Viidumäe alal tehtud töödega ning arutati projekti tehnilisi ja finantsküsimusi. Projekti tulemustega ja organisatsiooniga jäädi rahule.

Projekti tutvustamine ja koostöö teiste projektidega käib. 11.-13. juulil Riias korraldatud LIFE Wetlands projekti konverentsil toimusid lisaks ettekannetele ka väljasõidud erinevatele elupaikade taastamisaladele. Viljakas on olnud koostöö LIFE13 NAT/PL/000024 “Conservation and restoration of alkaline fens (code 7230) in the young-glacial landscape of the northern Poland” ekspertidega.

Projekti eelarve täitmine, november 2017

Budget breakdown categories	Total cost in €	Costs incurred from the start date to 31.05.2017 in €	% of total costs
1. Personnel	374480	285495	76,2
2. Travel and subsistence	44662	41319	92,5
3. External assistance	164537	171331	104,1
4. Durable goods			
Equipment	172933	185748	107,4
6. Consumables	22872	44776	195,8
7. Other Costs	1100	12228	1111,6
8. Overheads	54640	40000	73,2
TOTAL	835224	780897	93,5

Projekti eelarve täitmine vastab projekti staadiumile. Suuremad kulutused on käesolevaks ajaks tehtud. Eelarveridade vahel on toimunud mõningaid muutusi, kuid see on seotud projekti eesmärkide täitmisega, tulenevad hangete teel saadud lepingute maksumustest, jäävad finantseerimise üldtingimustega lubatud piiridesse ning on Euroopa Komisjoni poolt heaks kiidetud. Projekti üldine eelarve maht ei muutu.

Action		2013		2014				2015				2016				2017				2018		Envisaged progress until next report	
		III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II		
Reports				•						•											○	31.05.	
A1 Analysis of the existing information timetable	Planned																						Completed already
	Actual																						
A2 Elaboration of detailed fieldwork plan	Planned																						Completed already
	Actual																						
A3 Evaluation of the spring habitats and their close surrounding area	Planned																						Completed already
	Actual																						
A4 Planning detailed conservation measures	Planned																						Completed already
	Actual																						
A5 Elaboration of monitoring guidelines for petrifying spring habitats	Planned																						Completed already
	Actual																						
C1 Restoration of petrifying spring habitats in Kõrvemaa Landscape Protection Area	Planned																						Completed already
	Actual																						
C2 Restoration of petrifying spring habitats in Viidumäe Nature Reserve	Planned																						Completed already
	Actual																						
C3 Restoration of petrifying spring habitats in Vormsi Landscape Protection Area	Planned																						Vegetation removed from the area
	Actual																						
D1 Monitoring of project concrete conservation actions	Planned																						Regular monitoring
	Actual																						
D2 Assessment of the project impact	Planned																						Assessment implemented
	Actual																						Report produced
E1 Project website	Planned																						Updated regularly
	Actual																						
E2 Issuing of booklets related to the targeted springs and their surrounding habitats	Planned																						Completed already
	Actual																						
E3 Introduction of springs in media, seminars and international conferences	Planned																						Articles produced, seminars visited
	Actual																						
E4 Organisation of training seminars	Planned																						Seminars organised
	Actual																						
E5 Notice boards	Planned																						Completed already
	Actual																						

E6 Composing a layman`s report	Planned																				Layman`s report produced
	Actual																				
F1 Project management	Planned																				Common Project management, preparing theFfinal Report
	Actual																				
F2 Steering Committee meetings	Planned																				Meetings held
	Actual																				
F3 Networking with other LIFE+	Planned																				To be continued
	Actual																				
F4 After-LIFE Conservation Plan	Planned																				Plan produces
	Actual																				
F5 Project audit	Planned																				Audit performed, report submitted
	Actual																				

